

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen

Postbus 9105

6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6

6511 PP Nijmegen

T 14 024

nijmegen.nl

Contactpersoon

Jan Bannink

j.bannink@nijmegen.nl

T 024 – 329 96 84

Ons kenmerk

E20.004020

Datum 8 september 2020
Onderwerp Tussentijds verslag tijdelijke maatregelen
wachtlijsten Wmo en Jeugdwet.

Geachte leden van de raad,

In november vorig jaar hebben wij een aantal tijdelijke maatregelen genomen om de wachtlijsten bij de sociale wijkteams voor een aanvraag Wmo te verlagen. Later, in januari van dit jaar, is daaraan ook een aantal tijdelijke maatregelen toegevoegd voor aanvragen Jeugdwet.

Hierbij doen wij verslag van beide genomen maatregelenpakketten.

COVID-19

Vooraf moet iets gezegd worden over de invloed van de COVID-19 crisis op de gepresenteerde resultaten van de maatregelen. De exacte mate daarvan is onmogelijk te bepalen, maar duidelijk is een flinke terugloop in het aantal aanmeldingen (zie grafiek 1) sinds maart van dit jaar en forse aanpassingen in de werkwijze. Dat laatste, meer werken op afstand met onder andere (beeld-)bellen, heeft geleid tot een efficiëntieslag. Beide effecten tezamen zorgden ervoor dat extra kon worden ingelopen op de achterstanden in de werkvoorraad. Vanzelfsprekend zullen de voordelen van de aangepaste werkwijze worden meegenomen in de toekomstige (structurele) werkwijze. Voor de aanmeldingen jeugd is het van belang te weten dat er veel op casusregie wordt ingezet, waardoor casussen niet afgesloten worden en nieuwe hulpvragen in deze casussen niet als nieuwe aanmelding worden gezien. Dit geldt voor ongeveer 30% van de jeugd casussen en verklaart een deel van de terugloop in het aantal meldingen.

Of er sprake is van uitgestelde vraag, kunnen we nog niet met zekerheid zeggen, ook lijkt er (nog) geen sprake van verergering van problematiek of toegenomen crises. In sommige gevallen treedt wel verzwarende problematiek op, bijvoorbeeld bij mensen met depressieve klachten of een angststoornis, maar soms is er ook sprake van verlichting van problematiek, bijvoorbeeld bij mensen met een autismespectrumstoornis. Het beeld is dus divers en ligt genuanceerd op casusniveau. Ditzelfde geldt voor de gezinsproblematiek. Het stadsbrede team jeugd zag een stijging van de gezins- en jongerenproblematiek in bestaande casussen. De jeugdwerkers zijn dus intensiever en langer betrokken geweest bij gezinnen. Casussen die stabiel waren voor de uitbraak, kwamen opnieuw bij het wijkteam. Er is echter geen grote stijging geweest in crises door onveilige thuissituaties. Het zal zeker

zo zijn dat we niet alles weten, simpelweg omdat het onmogelijk is overal zicht op te houden. Maar we zien vooralsnog geen aanleiding tot extra maatregelen of interventies.

Wachttijden

(zie tabel 1)

We zien in de breedte, in alle wijken en voor Wmo en Jeugdhulp, een afname van de wachttijden en werkvoorraad. Dit vermindert natuurlijk ook de ervaren werkdruk bij medewerkers. Overall is de wachttijd teruggelopen van gemiddeld 10 weken in januari naar gemiddeld 6,5 week in juni. Deze verbetering is ook enigszins ingegeven door maandelijkse fluctuaties. De genomen maatregelen sorteren vooral effect bij de Wmo-klassiek en de Jeugdhulpaanvragen. Dat is conform onze verwachting. Overigens is onze voorzichtige verwachting dat de trend zich nog even doorzet en de wachttijden gemiddeld nog iets verder zullen teruglopen.

Het terugdringen van wachttijden was één van de belangrijkste overwegingen om tot vorming van brede basisteams te komen. In de proefgebieden Lindenholt en Zuid is op dit moment geen wachttijd meer voor *nieuwe* aanmeldingen Wmo-begeleiding. Deze kunnen direct worden opgepakt door beide teams. Er is nog wel een achterstand bij de afhandeling van herindicaties (zie tabel 2). Bij de overige wijkteams blijven de wachttijden voor de Wmo-begeleiding (Wmo-nieuw) hoog. De genomen maatregelen kennen een vertraging in het effect.

Tenslotte willen we opmerken dat in de wachttijdoverzichten van Sterker een redelijk groot percentage inwoners (2,6%) langer dan 26 weken als ‘wachter’ staat vermeld. Wij hebben Sterker gevraagd deze groep ‘langwachters’ door te nemen. Het lijkt ons, dat in alle gevallen er bijzondere omstandigheden zullen zijn ter verklaring, of dat er is deels sprake van vervuiling van het bestand. Wij hebben om een rapportage hierover gevraagd.

Maatregelen Wmo

De korte termijn maatregelen betroffen het verkorten van de aanvraagprocedures of het ambtshalve verlengen van een (af)lopende indicatie. Deze maatregelen gelden voor specifieke doelgroepen.

1. Als eerste is er een groep van zo’n 800 cliënten die al vanaf de start in 2015 in begeleiding is. Het voorstel was om voor deze groep alle lopende indicaties zorg in natura ambtshalve met twee jaar te verlengen. Begeleiding die wordt gegeven met een PGB blijven we wel her-indiceren.

Deze maatregel is uitgevoerd voor alle betreffende cliënten, waarvan de indicatie dit jaar afloopt. Zij zijn hierover schriftelijk geïnformeerd alsook door hun begeleiders. Het leverde in de uitvoering ook extra werk op, met name voor de backoffice, waardoor het effect van deze maatregel zich pas op termijn gaat voordoen als het aantal herindicatieaanvragen vermindert. We verwachten een merkbaar effect komend jaar, als er minder herindicaties zullen zijn

2. Nieuwe aanmeldingen van inwoners ouder dan 75 jaar voor huishoudelijke hulp 1 worden verkort (meest telefonisch) afgedaan met een standaardindicatie.
3. Alle aflopende indicaties van inwoners ouder dan 75 jaar voor huishoudelijke hulp (zowel HH1 als HH2) worden op aanvraag ambtshalve verlengd.

Deze twee maatregelen hebben zondermeer een duidelijk effect gehad op het verminderen van de werkdruk. Zoals bij alle maatregelen is het heel lastig te meten wat daarvan de omvang is, maar de reactie van medewerkers en management is hier eensluidend over. Wij hebben ook geen enkele aanleiding om te denken dat er hierdoor teveel of onterecht voorzieningen zijn verstrekt. Dit geeft ons aanleiding om deze maatregelen structureel te maken. Wij laten onderzoeken of aanvragen huishoudelijke hulp voor ouderen boven 75 jaar structureel zonder einddatum kunnen worden toegekend, waardoor het aantal herindicatieaanvragen wordt verlaagd.

4. Alle aflopende meerjarige indicaties huishoudelijke hulp 1 zijn tijdelijk ambtshalve verlengd met 15 maanden. Kortlopende indicaties (tot 1 jaar) werden hiervan uitgesloten, omdat dit meestal tijdelijke inzet betreft, bijvoorbeeld wegens herstel van een operatie e.d.
5. Versneld afhandelen van reguliere aanvragen taxivervoer voor inwoners van 75+ (excl. o.a. medische begeleiding, individueel vervoer) en aanvragen voor een transportrolstoel 75+. Hierbij lieten we tijdelijk de inhoudelijke beoordeling achterwege en volstonden we met (meestal) telefonisch contact met de inwoner voor het verzenden van de opdracht en/of het reizigersprofiel.

Deze beide maatregelen zijn conform uitgevoerd, maar blijven wel echt tijdelijke maatregelen. Ze hebben ook niet een even groot effect op de werkdruk als de overige maatregelen. Maatregel 4 is ook expliciet een uitstelmaatregel en daarmee heeft het per definitie een tijdelijk effect.

Maatregelen Jeugdhulp

1. Toevoeging extra fte Stadsbreed Team Jeugd (STJ): versterken regierol en verkorten wachttijden

Vanaf januari is er tijdelijk 3 Fte extra ingezet in het STJ.

Het STJ is vanaf mei ook versterkt met 5 professionals vanuit de tweede lijn die beschikkingsvrij kunnen worden ingezet voor begeleiding. Inmiddels zijn deze medewerkers ingewerkt en zien we het effect van deze extra uren direct terug in de wachttijden (zie tabel 3).

2. Terugdringen ambulante jeugdhulp

In 2019 zien we een grote stijging van het gebruik van reguliere en specialistische begeleiding. Met name de trajectomvang van reguliere begeleiding neemt sterk toe. Om die reden is in samenwerking met het STJ een richtlijn en werkproces ingericht voor begeleidingscasuïstiek. Begeleidingsvragen van meer dan 2 uur per week (regulier) en meer dan 1,5 uur per week (specialistisch) worden door een apart team besproken. Het STJ gaat deze werkwijze in september implementeren.

3. Proces en casusregie, voorkomen escalatie, en samenwerken aan veiligheid

Naast het terugdringen van de wachttijden was het versterken van de regierol van het STJ een belangrijke reden om extra fte toe te voegen. Dit is ook een aandachtspunt bij de overdracht van casussen vanuit Veilig Thuis naar het STJ. Met Steker zijn afspraken gemaakt over het werken volgens 1Gezin, 1Plan, 1Regisseur. Medewerkers van het STJ worden dit najaar getraind in de afspraken rondom proces en casusregie. Daarnaast is er door Sterker geïnvesteerd in de deskundigheid van medewerkers om te werken met gezinnen in onveilige thuissituaties. STJ medewerkers hebben de training 'samenwerken aan veiligheid' succesvol afgerond en Sterker is bezig om dit verder te borgen in de werkprocessen.

Conclusie

De genomen maatregelen hebben tezamen in voldoende mate het beoogde effect gesorteerd. Het gerealiseerde effect verschilt per maatregel en soms zit er enige vertraging in het optreden daarvan. Wij continueren daarom de genomen maatregelen tot de start van de brede basisteams voor jeugd&gezin in juli 2021 en voor volwassenen in januari 2022.

Hoogachtend,

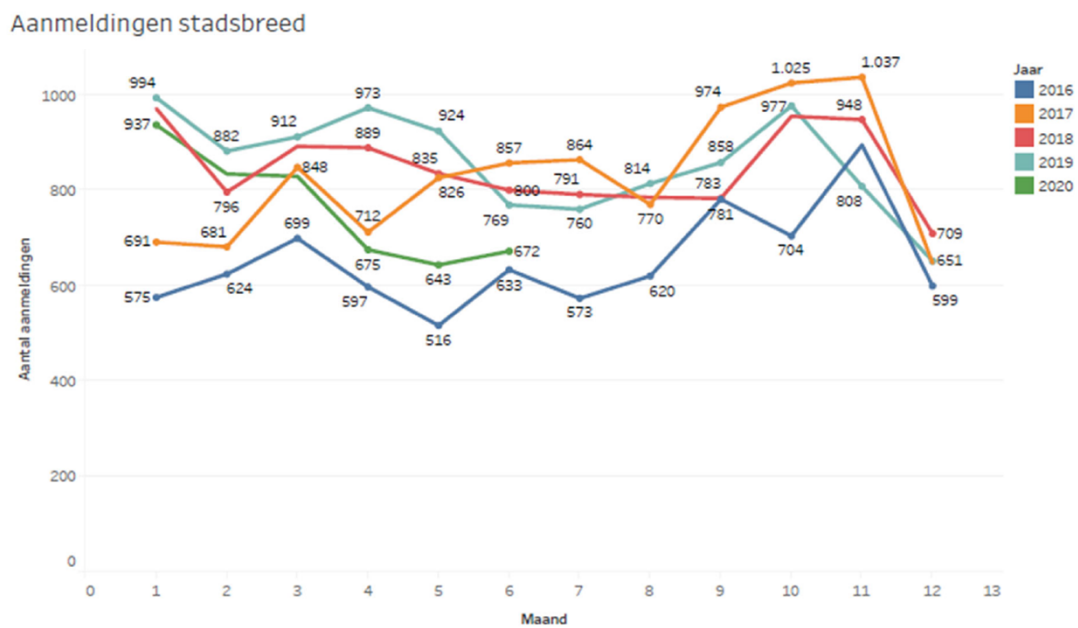
Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlagen

Grafiek 1 (ontwikkeling aanmeldingen)

Tabel 1 (gemiddelde wachttijden per werksoort in weken, Nijmegen totaal)

Kolom1	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	reductie jan-jun
Wachttijd overall	10	9,1	8,4	6,7	6,8	6,5	-35%
Wachttijd Jeugdwet (weken)	8,4	7,8	8,8	5,7	5,1	4,1	-51%
Wachttijd Wmo-klassiek (weken)	8,6	7,6	7,2	5,5	5,4	4,6	-47%
Wachttijd Wmo-nieuw (weken)	12,7	10,7	10,3	8,3	10,3	10,0	-22%

Tabel 2 (gemiddelde wachttijden Wmo-nieuw per wijkteam)

Wmo-nieuw	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	
Centrum	14,1	10,2	8,1	6,2	10,7	12	
Dukenburg	10,8	10,9	5,3	7,1	12	11,7	
Hatert	13,1	10,5	13,5	11,3	14,5	19,9	
Lindenholt	8,7	5,5	5,1	5,4	5,6	3,1	
Midden	9,3	11,2	14,7	12,5	17	13,4	
Nieuw-West	18,1	9,6	11,8	10,7	9,5	11,1	
Noord	10,4	13,7	7,6	2,6	5,1	5,2	
Oost	10,1	6,6	7,7	9,7	9,5	8,4	
Oud-West	20,2	17,1	20,1	10,1	11	9,4	
Zuid	12,3	11,9	9,4	7,3	8,3	5,4	
Totaal	12,7	10,7	10,3	8,3	10,3	10,0	

(nb, in Nijmegen Noord is het aandeel Wmo-nieuw erg gering. In Hatert is sprake van een tijdelijk bezettingsprobleem)

Tabel 3 (gemiddelde wachttijd jeugdhulp bij het STJ)

Wijk	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	totaal
Centrum			11,2	5,4	6,5	1,6		6,5
Dukenburg	8,8	7,8	8,6	5,5	5,7	3,5	4	6,4
Hatert	2	4,6	4,7	2,5	2,6	3,1	2,1	3,1
Lindenholt	6,6	10,7	11,4	9,3	6,9	4	2,3	7,7
Midden	7,3	2,1	3,2	3,9	3,6	3,6	2,1	3,9
Nieuw-West	3,8	5,6	9,4	3,4	3,2	3,8	4	4,9
Noord	16,9	12,7	12	9,2	5,1	4,4	4,7	10,1
Oost	3,1	6,3	6,4	8,1	1,1	9	4,5	5,8
Oud-West	14,4	16,1	11,3	6,2	10,8	3,5	6,5	9,3
Zuid	12,7	3,4	8,6	4,7	2,6	2,7	3,4	6,3